

PROFESSOR QÜDRƏT İSMAYILZADƏNİN
90 İLLİK YUBİLEYİNƏ HƏSR OLUNMUŞ

**QARABAĞ VƏ ZƏNGƏZURUN MƏDƏNİ İRSİ
ARXEOLOJİ VƏ ETNOQRAFIK TƏDQİQATLARDADA**

BEYNƏLXALQ ELMİ KONFRANSIN
TEZİSLƏRİ

5 - 6 NOYABR 2024-CÜ İL
BAKİ DÖVLƏT UNIVERSİTETİ, AZƏRBAYCAN

DEDICATED TO THE 90TH ANNIVERSARY
OF PROFESSOR GUDRAT ISMAYILZADEH

**CULTURAL HERITAGE OF KARABAKH AND
ZANGEZUR IN THE ARCHAEOLOGICAL
AND ETHNOGRAPHIC RESEARCHES**

INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
THESES

NOVEMBER 5-6 2024
BAKU STATE UNIVERSITY, AZERBAIJAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ
BAKİ DÖVLƏT UNIVERSİTETİ

**AMEA ARXEOLOGİYA VƏ
ANTROPOLOGİYA İNSTİTUTU**

PROFESSOR QÜDRƏT İSMAYILZADƏNİN
90 İLLİK YUBİLEYİNƏ HƏSR OLUNMUŞ

**QARABAĞ VƏ ZƏNGƏZURUN MƏDƏNİ İRSİ
ARXEOLOJİ VƏ ETNOQRAFİK TƏDQİQATLARDADA
BEYNƏLXALQ ELMİ KONFRANSIN
TEZİSLƏRİ**

5 - 6 NOYABR, 2024-CÜ İL,
BAKİ DÖVLƏT UNIVERSİTETİ, AZƏRBAYCAN

DEDICATED TO THE 90TH ANNIVERSARY
OF PROFESSOR GUDRAT ISMAILZADEH

**CULTURAL HERITAGE OF KARABAKH AND
ZANGEZUR IN THE ARCHAEOLOGICAL AND
ETHNOGRAPHIC RESEARCHES**

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
THESES**

5 – 6 NOVEMBER, 2024
BAKU STATE UNIVERSITY, AZERBAIJAN

BAKİ - BAKU - 2024

Qarabağ və Zəngəzurun mədəni irsi arxeoloji və etnoqrafik tədqiqatlarda. Beynəlxalq elmi konfransın tezisləri. Bakı, 5-6 noyabr 2024-cü il. Bakı, Bakı Dövlət Universiteti, 2024. – 134 səh.

Cultural heritage of Karabakh and Zangezur in the archaeological and ethnographic researches. International Scientific Conference theses. Baku, 5-6 November, 2024. Baku, Baku State University, 2024 – 134 p.

ISBN: 978-9952-546-99-6

© Bakı Dövlət Universiteti, 2024

**RESUMPTION OF THE EXCAVATIONS
OF THE MIDDLE PALEOLITHIC TAGHLAR CAVE, KARABAKH**

Yoshihiro Nishiaki

University of Tokyo, University Museum, Tokyo, Japan

director, professor

nishiaki@um.u-tokyo.ac.jp

Azad Zeynalov

ANAS Institute of Archeology and Anthropology,

Leading researcher, PhD in History, Associate professor

azykh1960@gmail.com

Yagub Mammadov

ANAS Institute of Archeology and Anthropology,

Khazar University, Department of History and Archaeology,

Senior researcher, PhD in History

yaqubamea@gmail.com

Ulviyya Safarova

ANAS Institute of Archeology and Anthropology,

Khazar University, Department of History and Archaeology, researcher

samkhet@mail.ru

Keywords: Middle Paleolithic, Neanderthal, Taglar Cave, South Caucasus.

Açar sözlər: Orta Paleolit, Neandertal, Tağlar mağarası, Cənubi Qafqaz

The South Caucasus is located at the crossroads of Europe, Southwest Asia, and Central Asia where complex cultural and population dynamics occurred since Paleolithic times. The Taglar Cave, Karabakh, South Azerbaijan, is a crucial site for understanding them during the Middle Paleolithic. Excavations during the 1960s-1980s by Mammadali Huseynov and Asadulla Jafarov revealed at least two significant aspects of this cave site. First, the Middle Paleolithic lithic industries of Taglar had direct affinities to those of Southwest Asia, particularly the Zagros Mousterian. Second, the long cultural sequence documented at Taglar, over 6-m thick in deposits, indicates intriguing cultural evolution. The excavators identified that the latest layer (Layer 2) contained Upper Paleolithic techno typological elements, suggesting a transition from the Middle to Upper Paleolithic.

These two suggestions were completely new at the time of the exca-

vations and remain unique even in the current knowledge of the Middle Paleolithic archaeology of Azerbaijan, evidently worthy of re-evaluation with modern research strategies, such as rigorous stratigraphic excavations and radiometric dating techniques that were unavailable during the 1960s-1980s. Accordingly, the Azerbaijan-Japan research team resumed excavations of Taglar Cave. After the preliminary feasibility research in 2023, substantial excavations were conducted in the summer of 2024. This paper summarizes our work to date, with future perspectives.

The first task was to delineate the distribution of the remaining primary cultural deposits. Previous extensive excavations likely removed more than 80% of the cave sediment. We performed stratigraphic cleaning of the area along the eastern cave wall where the primary cultural deposits were preserved. Consequently, we were able to reconstruct the original stratigraphic divisions comprising Layers 2–6 of the Middle (and possibly Upper) Paleolithic, below Layer 1 of the Holocene period. Moreover, we successfully prepared sediment samples from all layers for Optically Stimulated Luminescence dating. Although lithic artifacts and faunal remains obtained during the 2023–2024 seasons are limited, future seasons will undoubtedly yield more samples. Their rigorous analysis based on cutting edge radiometric chronology should elucidate the cultural and population dynamics of the Middle Paleolithic in the Karabakh region of the South Caucasus.

MÜNDƏRİCAT/CONTENT

Ibrahim Zeynalov

Qarabağ və Zəngəzurun mədəni irsi

professor Qüdrət İsmayılovun tədqiqatlarında 5

Fərhad Quliyev

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun işgaldan azad olunmuş ərazilərində
aparılan arxeoloji tədqiqatların ilkin nəticələri 7

Tarix Dostiyev

Qarabağın arxeoloji irləndə mədəni qatlar 9

Yoshihiro Nishiaki, Azad Zeynalov,

Yagub Mammadov, Ülvıyya Safarova

Resumption of the excavations of the middle paleolithic

Tagħlar cave, Karabakh 11

David Stone

The archaeobotany of Qaratepe, Azerbaijan 2nd–13th centuries 13

I BÖLMƏ/SECTION 1

QARABAĞ VƏ ZƏNGƏZURUN DAŞ

VƏ PALEOMETAL DÖVRLƏRİNİN ARXEOLOJİ İRSİ

ARCHAEOLOGICAL HERITAGE OF THE STONE AND PALEOMETAL PERIODS OF KARABAKH AND ZANGEZUR

Yaqub Mammadov

What types of humans lived in Azykh cave? 14

Azad Zeynalov, Yoshihiro Nişiyaki, Yaqub Məmmədov,

Vaqif Əsədov, Ülvıyyə Səfərova

Tağlar mağarasında arxeoloji tədqiqatların bərpası 16

Sahib Mammadov, Aybaniz Ahadova, Ahmad Ahadov

Mineral composition of ancient ceramics from Fuzuli district 18

Karolina Hruby, Mark Iserlis, Khagani Almamedov

Late chalcolithic ground stone tools in context: preliminary results 20

Müzəffər Hüseynov, Bəxtiyar Cəlilov, Giulio Palumbi

Qaraçınar yaşayış yerində arxeoloji tədqiqatlar haqqında 22

Fuad Hüseynov

Azərbaycanın Qarabağ bölgəsinin erkən əkinçilik dövrü abidələri 24

Дмитрий Кириченко

Модель колеса Куро-Аракской Культурно-Исторической

Общности. Из историко-краеведческого музея г. Барда 26

Aidə Məmmədova

Naxçıvan dulus ustalarının Quruçay və Köndələnçay vadisi ilə

iqtisadi-mədəni əlaqələri 28

Kompüter tərtibatı: Azadə İmanova
Üz qabığının dizaynı: Sahib Adilov

Çapa imzalanıb: 04.11.2024
Format: 70x100 1/16. Ofset kağızı.
Həcmi: 8,5 ç.v. Sayı 50

Bakı Dövlət Universitetinin Nəşr Evində çap olunmuşdur.
AZ 1148, Bakı şəh., ak. Z.Xəlilov küç. 33
Tel: (+99 412) 538 87 39 / 538 50 16
E-mail: bdunesheevi@bsu.edu.az
www.bsu.edu.az

bsu.edu.az

(+994 12) 430 32 45

info@bsu.edu.az

Ünvan: Bakı şəhəri, AZ 1148,
ak.Zahid Xəlilov küç., 33